

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
7:13	8:30	9:05
7:29	8:33	9:02
7:21	8:34	9:03
7:26	8:30	9:00
8:10	9:21	9:42
8:51	10:36	10:33

ששמתנו

עלון שבועי להנחלת נועם כבוד השבת וקדושתה

משה אמת

המאחרים לצאת

בשבועות הקיץ הללו, נדמה לפעמים כי אין צורך להזכיר על כך שיש לצאת לדרכים בימי שישי מבעוד מועד, שהרי ימי השישי ארוכים ביותר, ויש זמן די לצאת לדרך מספיק מוקדם כדי להגיע למחוז חפצינו קודם השבת.

לעתים נדמה, כי המבואר בספרי הפוסקים שאין ראוי לצאת לדרך לאחר חצות היום ביום שישי, אינו מתאים ושייך לשבועות הקיץ, ובוודאי לא בזמננו, בהם הטכנולוגיה מאפשרת הגעה ממקום למקום בזמן קצר ביותר, ובימים ארוכים שכאלה, לא שייכת חומרה זו.

אך מידיעות המתוודעות מעת לעת, מתברר כי אחרי הכל, אפילו בימים שכאלה, יכולים להיווצר תקלות בלתי צפויות.

לשולחן המערכת הגיעה ידיעה על כך שקבוצת יהודים שומרי תורה ומצוות, שהיו על סיפנו של מטוס פנימי שטס בתוככי ארצות הברית, כמעט ונתקעה בשבוע שעבר, כאשר לפתע חלו הרעה בתנאי מזג האוויר באזור ניו יורק, וכך לא הורשו מטוסים מהסוג בו הם נסעו לנחות בשדה התעופה בעיר, והמטוס החל לשוב על עקבותיו במטרה לנחות במקום מרוחק, משם לא היו היהודים הללו יכולים להגיע למקום יישוב לפני שבת. רק בהתערבות מהירה של עסקני ציבור, וברישיין מיוחד שהשיגו הצליחו אותם יהודים להגיע דקות אחדות לפני השבת לבתיהם.

במקרה אחר שאירע ביום שישי האחרון, אכן נתקעו מספר יהודים בעיר זרה במהלך כל השבת, וזאת עקב כך שאירע שיבוש בזמן הטיסה ובמקום הנחיתה.

מוסר השכל הוא, לכלכל את צעדינו מבעוד מועד, ולהרחיק כל חשש של מכשול בנושא זה, על ידי נקיטת כל האמצעים שיכולים להביא לידי כך שנבטיח את הגעתנו לבית לפני השבת בזמן מוקדם יותר.

כדי להגדיל את המדורה ואת האש. וההמון לא תפס, לא הבין, חשבו שיש כאן מחלוקת של שני צדדים שווים.

ובסופו של דבר, כולנו יודעים את התוצאות. כי אין מציאות של כלל ישראל בלא ראש. אין מציאות של עדה ללא מנהיג. אין מציאות של קהלה בלא רב. כך כלל ישראל בנוי, על קבלת מרות. מרות של קטנים לגדולים, ומרות של כלל ישראל כולו למצוות הבורא, בלא התחכמות ובלא הבנה עצמית.

נסחוב את הדברים למציאות בימינו. כולנו יודעים, שגדולי ישראל שיאריכו ימים ושנים, עומדים בראש העדות הקדושות, ומורים את הדרך כיצד לשמור את מצוות התורה ולשמר את גחלת ישראל. אין זה סוד, שבדורנו המתקשר, גם לפעמים קמים דתנים ואבירנים, השואלים שאלות, המתריסים. אבל הענין הזה כבר הוכרע פעם אחת, בצורה ברורה וחותכת. ולכן אנחנו כן מקבלים את דבריהם ואת הדרכותיהם בלא עוררין.

דוגמא קטנה: בשבועות האחרונים, התפרסמו בכמה קהלות קדושות, מכתבם של אהדים מגדולי ישראל שיאריך ה' את ימיהם ושנותם, ובו הם קוראים לציבור להקדים את ההכנות לשבת קודש בימי שישי, ולסיימם מוקדם יותר, עקב תקלות היוצאות מסיוס ההכנות המאוחרות.

עלינו לקבל את הדברים, לציית, לבצע. בלא התחכמויות. בל נהיה שותפים במציאות כל שהיא לקורח ועדתו חלילה. נכריז בגאון: משה אמת ותורתו אמת.

כל אותם גאונים וצדיקים, ואומר להם: ראיתם מה הוא אומר? טלית שכולה תכלת אינה פוטרת את עצמה, וארבעה חוטין פוטרים אותה!!!

וכאן טמון הסוד. קורח הגיע עם טענות שעל פניו יש בהם ממש, הוא הגיע עם קושיות למדניות וגאוניות, שעל פי חשבון פשוט בנגלה ובנסתר, היה בדבריו משום טענה. ומשה רבינו אף לא ניסה להתמודד מול אותם טענות, אלא ענה בפשטות: חייבת. למה? כי ככה ה' ציוה. נכון, שאם נתבונן במהות מצוות ציצית, נדמה לנו כי הבננו את שורש תכליתה, שמטרתם הם באותם ארבעה חוטים של תכלת המשתלשלים ממנה, ונדמה לנו כי אם הטלית כולה תכלת כבר אין צורך באותם ארבעה חוטים, אבל האמת היא כי גם אחרי כל ההבנה שלנו במצוות, אפילו אם נגיע להשגה עליונה כמו זה של קורח שפיקח היה, ואפילו אם נעפיל גם לדרגתו הנשגבת של משה רבינו אדון כל הנביאים, בכל זאת - אנחנו מקיימים את המצוות רק בגלל שככה ה' אמר, וזהו.

עם אותה טענה בא קורח גם מול עצם מנהיגותו של משה רבינו: "כל העדה כולם קדושים", כולנו יכולים לבוא וללמוד את התורה בכחות עצמינו, להבין את שורשי הדברים, ולנהוג כפי הבנתנו, 'ומדוע תתנשא על קהל ה'?" מה צורך לנו בנשיאים ובמנהיגים. אנחנו יכולים לבד. בל נטעה לחשוב שקורח הגיע עם טענה רדודה כלפי משה כי הוא "מתנשא".

לא ולא! הוא הגיע עם טענה אחרת לגמרי: אין לנו צורך במנהיגים, אנחנו יכולים להבין לבד. אלא מה? בדרך הוא סחב טרמפ גם את דתן ואבירם, היריבים הותיקים של משה רבינו,

פרשת השבוע, פרשת קורח, משמשת כמקור לחיזור באמונת חכמים וקבלת דבריהם באמונה בלא פקפוק.

היה זה קורח, שכפי דברי חז"ל הקדושים, הוא היה אחד מגדולי הדור, שפתח במחלוקת כנגד בני דודיו משה רבינו ואהרן הכהן, בטענה הנראית מופרכת ותלושה מהמציאות: "מדוע תתנשא על קהל ה'". על מי? על משה רבינו שעליו העידה התורה הקדושה "והאיש משה עניו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה"! על אהרן הכהן עליו העידו חז"ל הקדושים שהיה בוש לגשת לעבודה כשנבחר לכהונה הגדולה.

ואת מי הוא בחר לו לשותפים במחלוקת זו? את דתן ואבירם! הם שכבר כשבעים שנה לפני יציאת מצרים זעקו למשה רבינו "מי שמך לאיש שר ושופט?", שבמשך כל השנים בשהותם במדבר, חיפשו כל דרך כיצד לקעקע את הוראותיו של משה רבינו.

ומי נגרר אחרי מחלוקת זו וטענות בלתי הגיוניות ושותפים מפוקפקים אלו? לא פחות מאשר מאתים וחמשים ראשי סנהדראות. וכל כלל ישראל, גם אלו שלא התערבו במחלוקת בצורה פעילה, עמדו מהצד כדי לראות כיצד יפול דבר במחלוקת בה פתח קורח כנגד משה רבינו איש האלוקים. לא נתפס.

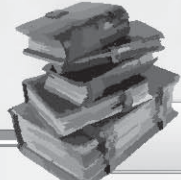
חז"ל מלמדים אותנו, כי קורח הגיע בראשות סיעת צדיקים וגאונים מול משה רבינו, כשכולם לבושים בטליתות הצבועים בצבע תכלת מלמעלה עד למטה, ובא כשאלה למדנית וגאונית: טלית זו, חייבת בציצית או לא? ומשה רבינו, עונה בסבלנות: חייבת! וקורח לא עונה לו, אלא משיב את פניו מול

לשון חכמים

תא חזי, לית עלמא קאים אלא על שלום, כד ברא קודשא בריך הוא עלמא לא יכיל לאתקיימא עד דאתא ושרא עלייהו שלום, ומאי הוא, שבת, דאיהו שלמא דעלאי ותתאי וכדין אתקיים עלמא, ומאן דפליג עליה יתאביד מעלמא וכו', רבי יוסי אמר כתיב (תהלים קיט) שלום רב לאוהבי תורתך וגו', אורייתא הוא שלום דכתיב (משלי ג) וכל נתיבותיה שלום, וקרח אתא לאפגמא שלום דלעילא ותתא בגין כך אתעניש הוא מעילא ותתא. זוהר, פרשת קורח

שאף אחר הקלקול אף על פי כן בשבת זוכין לדברי תורה כמו בעלמא דאתי וזוכין לעשות את השבת שבת עילאה לדרתם, זכאה מאן דעביד לון בשבת דירה בתרי בתי ליבא ואתפני מתמן יצר הרע וכו' (תיקוני זוהר תיקון מ"ח), וכמו במתן תורה שזכו כי כל העדה כולם קדושים דאתפני יצר הרע ובתוכם ה', ומשום הכי נכתב בתורה דברי קרח שהם אמת אבל רק בשבת, רק קרח חלק על זה וסבר שכל ישראל ראויים לזה אף בחול, ונתקנא באהרן ואתא לאפגמא שלום רבי צדוק הכהן מלובלין, פרי צדיק

פניני הלכה

שאלה: האם מותר לכבות את הגפרור או את שרביט ההדלקה לאחר הדלקת נרות שבת?

תשובה: לאיש המדליק נרות שבת, מותר לכבות את הגפרור לאחר ההדלקה. אך אשה המדליקה נרות שבת, הדבר תלוי במנהגים, ואותן המברכות על הדלקת הנר לפני ההדלקה, יש להם יותר להקפיד על כך שלא לכבות את הגפרור, אלא להניחו בנחת על מקום שהוא יתכבה מאליו.

מקורות ונימוקים: איש המדליק נרות שבת, אינו מקבל שבת בהדלקת הנרות. אך הנשים נהגו לקבל שבת בהדלקת הנרות, כפי שכתב הרמ"א בס' סימן רס"ג סעיף י'. ומרן המחבר בשולחן ערוך שם הביא, שעל פי אותה דעה שמקבלים שבת בהדלקת הנרות, נהגו קצת נשים שאין מכבות את הפתילה שהדליקו בה את הנרות.

מנהג כל בני עדות אשכנז, שהנשים מברכות על הדלקת הנרות אחרי ההדלקה, כפי שכתב הרמ"א שם סעיף ה'. ונחלקו הפוסקים בדעה זו, אם לדעה זו אין הנשים מקבלות שבת עד אחרי הברכה, ולפיכך מותר לכבות את הגפרור לפני הברכה (ערוך השולחן שם, יד; אורחות חיים שם ס"ק ו'; תורת רפאל הלכות שבת סימן ג' מובא בשמירת שבת כהלכתה פרק מ"ג הערה קע"ט), או שגם לדעה זו מקבלות הנשים את השבת מיד בסיום הדלקת הנרות, ולכן ראוי שלא לכבות את הגפרור (בן איש חי שנה ב' פרשת נח אות ח'; כף החיים סימן רס"ג ס"ק סב; מבית לוי חלק י"א עמוד ל"ו בשם שבט הלוי שכן המנהג, ועוד). כמו כן, לפי חלק מבני עדות המזרח, יש מהן הנהגות לברך לפני הדלקת הנרות, ולהן ודאי ראוי להחמיר על כך שלא לכבות את הגפרור לאחר ההדלקה, שהוא גם לאחר הברכה.

אמרת השבת

תנו שבח ושירה לא-ל אשר שבת ברא ולנו בו נתן תורה

זמירות לליל שבת, יום שבת קודש הוא

בספר "אוצרות ירושלים" סימן תע"ח, כתב לפרש את דברי הפייטן, לפי מה שכתב בספר בני יששכר (ימי הגבלה אות ו') לבאר בטעם הדבר שהקדים הקב"ה ונתן את התורה במרה, כי הנה חז"ל אמרו שגוי ששבת חייב מיתה, ופירשו בטעם הדבר שהיום השביעי הוא כמו שרביטו של מלך, והמשתמש בשרביטו של מלך חייב מיתה, ולכן גוי ששבת חייב מיתה, אבל ישראל הם בניו לה; והרי הם כמשתמשים בשרביטו של אביהם. וזה הטעם שהקדוש ברוך הוא נתן את השבת עוד לפני מתן תורה, כי באמת איך היו יכולים לקבל את התורה, הרי אין אדם צדיק בארץ שלא יחטא, ולכן היה צריך הקדוש ברוך הוא להבטיח להם שיקבל אותם בתשובה, וזה מטעם שהם בניו למקום, ואב שמחל על כבודו, כבודו מחול, בשונה ממלך שמחל על כבודו שאין כבודו מחול. ושמירת השבת הוא העדות לכך שבני ישראל הם בניו למקום, שלכן יכולים הם לשמור שבת.

ולפי זה מבואר דברי הפייטן, שמשבחים אנו את הקדוש ברוך הוא שנתן לנו את השבת, ועל ידי כך נתן לנו את התורה הקדושה, כי הקדמת שמירת השבת הוא העדות לכך שאנו נחשבים בניו למקום, ועל ידי כך יכולים אנו לקבל את התורה, שגם אם חלילה נשגה נוכל לשוב בתשובה שלמה.

פרשת השבת

וְאִם פְּרִיאָה יִבְרָא ה' וּפְצֵתָה הָאֲדָמָה אֶת פִּיהָ וּבִלְעָה אֶתֶם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם וַיִּרְדּוּ חַיִּים שְׂאֵלָה וַיִּדְעֻתֶם כִּי נִצְּצוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֶת ה':

(במדבר טו, ל)

עשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות ואלו הן פי הארץ וגו'. אבות הו' יש להבין, לשם מה היו צריכים לברוא בריאה מיוחדת של פי הארץ מששת ימי בראשית בכדי לבלוע את קורח ועדתו? וכי חסירות מיתות משונות אחריות לקורח ועדות שאינן טעונות שום שינוי במעשה בראשית?

בספר "תורת המקרא" כתב לבאר את הדברים, כי הנה קורח היה מבני קהת שהיו מנושאי הארון, ועליהם הוזהר הקדוש ברוך הוא את משה רבינו "אל תכריתו את שבט משפחות הקהתי מתוך הלויים, וזאת עשו להם וחיו ולא ימותו בגשתם את קוש הקדשים", הרי שהצטוו בכך באזהרה מיוחדת לדאוג לחייהם של בני קהל שלא ימותו. ולכן לא היה משה רבינו יכול לתבוע שיקויים בבני קורח עונש מיתה במיתה משונה, שהיה מוטל עליו לדאוג שבני קורח יחיו ולא ימותו.

לפיכך היו צריכים בריאה מיוחדת של פי הארץ, שנבראה בערב שבת בין השמשות, כדי שקורח ועדתו יפלו לתוך הארץ חיים שאולה, ולא במיתה.

ובספר אמת ליעקב לרבי יעקב קמינצקי זצ"ל ביאר בטעם הדבר שבריאה זו נבראה בערב שבת בין השמשות, שמאחר שנברא העולם מתוקן בסדר ומשטר עד שנדמה כי העולם מתנהל מאליו חס ושלוש, ומכאן זה יכול האדם לבוא לידי כפירה בהשגחה העליונה, לפיכך בשעת ערב שבת בין השמשות, בשעה שעמד הקב"ה בסיום מלאכתו וכביכול עמד למוסרה בשלימות לבני האדם, באותה שעה ברא בריאה מיוחדת של פי הארץ, שהיא תורה בעתיד לכל בראי העולם, כי התורה מן השמים היא, ויש שכר ועונש. וכן כל הדברים האחרים שמנו שם במשנה, כולם באו להורות על כך שיש השגחה בבריאה, וזה מראה שהעולם מחודש על ידי בורא כל העולמות בששת ימי המעשה.

מעשה לשבת

הבגדים שהחלפו

למצוא עצה לכך. וכיון שלא היה זר במעון זה, הרשה לעצמו לשוב ולרשום על פתק, שהענין דחוף לו מאוד, כיון שמיסתו ממריאה עוד באותו לילה, וכי אין באפשרותו לרכוש את הספרים במועד אחר, ולכן מבקש הוא כי אך בפעם הזאת יואיל הרב בטובו למכור לו כמה מספריו. והבטיח עם זאת, כי הוא ישגיח היטב, שרבינו לא יכניס שום דבר של מוקצה לכיסו בעת ההתעסקות במכירה.

כשקרא הסטייפלר את הדברים, התנצל וענה שוב, שבשום אופן אינו מוכן להרפות ממנהגו, ולכן מצטער הוא כי אינו יכול למלאות את מבוקשו. ויחד עם זה הרעיון עליו מברכותיו, שיחזור לביתו לשלום ולברכה, ויצליח בדרכיו ויעלה מעלה מעלה בתורה ויראת ה'.

אך הבחור לא הרפה, וניסה שוב בכתבו בשלישית, כי הוא לוקח על עצמו לעמוד על המשמר שהרב לא יכניס מהמעות לתוך כיסו, והוא עצמו יתעסק עם כל ענייני המוקצה, ואת הכסף יניח על השולחן ולא יכניס אף לא לתוך ידו.

למקרא הדברים, יצא הסטייפלר מהחדר. כסבור היה מאיר, שהסטייפלר יוצא לאסוף את חבילת הספרים מהחדר בו הם מונחים.

עוברים כמה דקות, והסטייפלר אינו שב. כך לאחר כמה דקות ארוכות, כשהבחור החל לחשוש שהיתה כאן אי הבנה, והסטייפלר נשמט מהחדר בגללו על דעת שלא לשוב אליו, הכין את עצמו לעזוב את המקום. והנה נשמעות פסיעותיו של רבינו, והפעם כשהוא לבוש בבגדים אחרים.

וכך כשהוא לבוש בבגדי חול, מיהר הגאון בעצמו לארוז את חבילת הספרים שביקש מאיר לרכוש, ומסרם לידו.

התברר שכשראה את גודל החשיבות של אותו בחור לקבלת הספרים, החליף את בגדיו לשם כך, כדי שיוכל לשמור על מנהגו שקיבל על עצמו להרחיק מכל חשש נדנדו של חילול שבת.

אותם לערימה גדולה, מוציא חבל קשירה, מודד וגוזר וקושר היטב, כדי שהרוכש יוכל לסחוב את הספרים עמו.

וכך באותו מוצאי יום הכפורים, הגיע מאיר לרחוב רשב"ם בבני ברק, סר לבנין מספר 10, עלה קומה אחת, ונקש על הדלת. כשהורשה להכנס לחדרו של הסטייפלר, ראה שהרב עדיין לבוש בבגדי היום, מעוטף בקיטל, ומשנן מתוך ספר, מכלי להבחין בנעשה סביבו.

הוא ניגש בהירות לשולחן, הגיש פיתקה לפני הקהלות יעקב, ובה הוא רשם כי הוא בחור ישיבה שעומד להזור לארצות הברית, ומבקש בברכה מפיו הקדוש, ויחד עם זה הפין הוא לרכוש את ספרי הקהלות יעקב.

הסטייפלר קרא את הפיתקה, ונענה:

לצער לא אוכל כעת למכור לכם ספרים, כיון שאני לבוש עדיין בבגדי שבת, ונוהג אני שלא לעסוק במסחר כל עת שאני לבוש בבגדי שבת, וזאת בכדי שלא אכשל בהכנסת מעות לתוך כיסי, ובכך לבוא חלילה וחס לידי חילול שבת.

כאמרו את הדברים, הרגיש מאיר את החרדה הגדולה מפני חשש רחוק של חילול שבת, אותה חש הקהלות יעקב. אך סבר

מאיר, בחור ישיבה מגולת אמריקה, חשקה נפשו בתורת ארץ ישראל, ועלה ללמוד בישיבת מיר המעטירה שבשכונת בית ישראל בירושלים.

מאיר דגן, ניצל היטב את שהותו בארץ הקודש, והיה נכנס מפעם לפעם למעונותיהם של גדולי ואדירי התורה, כדי לשטוח את דברי תלמודו, ללבן את הדברים ולהוסיף דעה על דעתו.

בין היתר, היה נוהג לרדת בני ברקה, ולפקוד את מעונו של ראש "קהלות יעקב" שכונה בפי כל בני ישראל על שם עיר מוצאו הורונסטייפלר, בכינוי "הסטייפלר", וצוק"ל.

כידוע, הסטייפלר וצוק"ל כבד שמועה היה, ועיקר שייגו ושיחו עם הנכנסים אליו היה על ידי פתקאות, וכך גם צורבים שהיו נכנסים אל מעונו כדי לדבר בלימוד, או כדי לשאול עצה כלשהי, היו מעלים את דבריהם על הכתב, והסטייפלר היה משיב למבוקשם דבר דבור על אופניו.

היה זה במוצאי יום הכפורים, כאשר מאיר עמד לטוס בחזרה למעון הוריו שבארצות הברית, ועובר לנסיעתו עלה מאיר על האוטובוס עם יציאת היום הקדוש, ועשה את דרכו לבני ברק, כדי לפקוד את מעונו של מאורן של ישראל ולבקש את ברכתו.

מטרה נוספת היתה לו למאיר דגן בבקשו להכנס למעונו של הסטייפלר, שכן ידוע היה לכל כי הסטייפלר אינו מוכר את ספריו בחנויות הספרים, ואף לפני הבאים למעונו לא היה מוכר את הספרים לכל דורש, ולבחורי ישיבה לא היה מוכר אלא את ספרו העוסק במסכת הנלמדת באותה עת על ידי הבחור

דורש ומבקש הספר. שונים היו בני הישיבות שבאו מחוץ לארץ והיו שבים למעונם, שבהם היה נוהג הקהלות יעקב טובת עין, ומאפשר להם לקנות את הספרים הרבים שחיבר על כל מקצועות הש"ס, וזאת עקב כך שאין באפשרותם להגיע בכל אימת שיידרש להם ספר על מסכת אחרת.

הסטייפלר בכבודו ובעצמו היה מתעסק במכירת הספרים, ואף באריותם, כאשר לא חס על כבודו ולא על גילו המופלג, והוא בעצמו היה אוסף את סידרת הספרים מפנינות הבית, עורם

דבריהם הם זכרונם

מן הרב רבי יהודה אסאד וצוק"ל אב"ד סערדאהעל - כ"ג סיון תרכ"ו - 145 שנה להסתלקות

מגדולי גאוני ומנהיגי דורו היה המהר"י אסאד, שנודע גם בספר תשובותיו "יהודה יעלה", ובספרו על התורה "דברי מהר"א". המהר"י א קיבל תורה מפני רבו המובהק גדול דורו רבי מרדכי בנעט בניקלשבורג, שאף הוא הראה לו אותות קירבה יוצאים מן הרגילו.

בספרו על התורה בפרשת בראשית, עומד הוא על הפסוקים של שביית המלאכה ביום השבת, ומביא בשם רבו המובהק כי הנה הטעם שצריכים לשבות ביום השביעי מכל מלאכה מבוואר בתורה שהוא לפי שבו שבת ה' מכל מלאכתו בבריאת העולם. ולכאורה צריכים להבין, הרי השבייתה נמשכת מאז ועד עתה, שכבר ברא ה' את העולם בששת ימי המעשה. אלא הענין הוא לפי המבואר במשנה במסכת אבות, שבערב שבת בין השמשות נברא עשרה דברים ובהם פי הארץ לבלוע את קורח ועדתו, וזאת משום שכך התנה הקדוש ברוך הוא בשעת מעשה בראשית, שבשעת הצורך ישודדו מערכות הטבע. אמנם כל הנסים שמחוץ לדרך הטבע שיצאו מהכח אל הפועל, כולם לא היו ביום השבת, לפי שגם אם עושה הקדוש ברוך הוא דברים מחוץ לדרך הטבע לאחר ששת ימי המעשה, לעולם הדברים נעשים באחד מששת ימי המעשה, ולא ביום השבת, לפי שגם עתה שובת הקדוש ברוך הוא ביום השבת, ולכן גם אנו שובתים ביום השבת.

זהו פירוש הכתוב: ויכל אלוקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה, היינו בשעת הבריאה, ושוב אמר, וישבות ביום השביעי מכל מלאכתו, כלומר אפילו מדברים הנעשים אחרי הבריאה, ולכן ויברך אלוקים את יום השביעי ויקדש אותו, כלומר דוקא אותו, כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלוקים לעשות, כלומר גם מהדברים שברא ה' שאותם הוא יעשה אחרי הבריאה, גם מהם הוא שבת בשבת.

משל ונמשל

ישנם אנשים המקיימים את המצוות כולם, אך עם זאת אין הם מרגישים חיות בדבר. הם שומרים שבת לכל פרטיה ודקדוקיה, אך אינם חשים בנפשם את עונג השבת ואת גודל החיות שהשבת נותנת לכל שומריה. שומעים הם את ההרגשות המלוות את הצדיקים הגדולים, בהרגישם את נועם צוף השבת, בכלות נפשם ובתשוקתם ליום השבת, כך גם בהתלהבותם בקיום כל מצוות הבורא יתברך, אך הם ניצבים מהצד ואינם מבינים מדוע הם עצמם אינם חשים בכך, היכן החיסרון במעשיהם.

על דבר זה המשיילו הצדיקים משל למה הדבר דומה:

איש אחד בא ללמוד אצל צורף זהב את מלאכת הצורפות, ובמשך זמן רב לימדו הצורף את כל דרכי הפעולה.

ואכן התלמיד לא התעצל, ושינן לעצמו את כל פרטי המלאכה, ורשם לעצמו בדיוק ופירוט רב את כל הפעולות והמעשים, כיצד עושים דבר זה, וכיצד עושים את הדבר האחר.

ויהי היום, לאחר שלמד את כל הפרטים היטב, הוא החל לעשות ככל אשר למד, והנה מאומה אינו יוצא, הוא מנסה שוב ושוב, ולא יוצא דבר. בצר לו חזר אל מורו, והתלונן כי פעל בדיוק רב ככל שלמד, ולא יצא דבר וחצי דבר.

ביקש הימנו מורו האומן, שיספר לו בדיוק מה עשה וכיצד, מהתחלת המלאכה עד תומה. תיכף כשהתחיל לספר, הבחין האומן כי התלמיד לא הדליק כלל אש, ולא פעל את מלאכתו ליד הגחלת. הגיב התלמיד ואמר, על זאת לא הצטייתי, לא אמרת לי כי עלי להדליק את האש.

אמר האומן, זאת לא הייתי צריך לומר, זה העיקר, ועל זה אין צורך להזכיר, כי הרי כל פעולת הצורפות נעשית על ידי האש המתיכה את המתכת.

הנמשל:

כל פרטי התורה והמצוות, כולם נועדו כי לזכך ולצרף את הבריות ואת הנשמה. אך האדם מעצמו צריך להדליק אש התלהבות ואש קדושה, ורק כך יפעלו המצוות והמעשים את פעולותיהם. את זה אין צורך לומר, כי הרי ללא התלהבות וללא הדלקת הניצוץ, לא תיתכן מלאכת הצורפות כלל.

יְדֵי הַשֶּׁבֶת

יְדֵים יְקָרִים!

כַּאֲשֶׁר אָנְחָנוּ לְזַמְדִּים אֶת פְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, אָנְחָנוּ מִתְפַּעְלִים מְאֹד מִהַעֲנֵשׁ הַנּוֹרָא שֶׁפָּקַד אֶת קִרְחָ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לוֹ. כַּאֲשֶׁר מִשָּׁה רִבְנֵנוּ נֶעְמַד וְהִתְרַעַ, כִּי בָּזֵאת יָדְעוּ הַכֹּל כִּי הוּא רַב שְׁלִיחַ מֵאֵת ה', וְכָל מִה שֶׁהוּא אֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַכֹּל הוּא מֵאֵת ה', עַל יְדֵי כֹּה שֶׁהַעֲנֵשׁ לְקִרְחָ וְרִדְתָּ וְאֶבְרִים, יְבוֹא עַל יְדֵי בְרָאָה חֲדָשָׁה וְיִמְחַדְתָּ, וְהוּא עַל יְדֵי שֶׁהָאֲדָמָה

תִּפְתַּח אֶת פִּיָּהּ, וְתִבְלַע וְתוֹכְהָ אֶת קִרְחָ וְאֶת דִּתָּן וְאֶבְרִים, וְאֶת כָּל מִה שִׁישׁ לָהֶם, וְכֵלָם יִרְדּוּ לְתוֹךְ הָאֲדָמָה כְּשֶׁהֵם חַיִּים, וְכָךְ יִדְעוּ הַכֹּל כִּי בְּמִלְחַמָּתָם בְּמִשָּׁה רִבְנֵנוּ, הֵם וְלָחֲמוּ בַעֲצֵם בְּרַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם.

וְכַךְ אֲבָן אַרְבַּע, אִיךָ שֶׁמִּשָּׁה רִבְנֵנוּ גָמַר אֶת דְּבָרָיו, וְיִמַּד רַעֲשׁ נִרְאָ עֲלֶיהָ, הָאֲדָמָה נִפְתְּחָה, וְקִרְחָ וְכָל מִי שֶׁהִסְתַּפַּח אֵלָיו, נִפְלְוּ וְנִשְׁאָבוּ בְּאֶחָת אֶל תּוֹךְ הָאֲדָמָה, עִם כָּל רְכוּשָׁם, הַכֹּל בְּכַל מִכַּל כָּל. כִּי בְּנֵי קִרְחָ נִפְלְוּ בְּרִגְעַ הָאֶחָד, כְּשֶׁהֵם הִסְפִּיקוּ לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה רִגְעַ קָטַן לָפָנָי וְרִידְתָם לְשָׂאֵל.

וְחַז"ל אֹמְרִים וְיִמְגְלִים לָנוּ, כִּי בְרָאָה מִיְחַדְתָּ זֶה שֶׁל פִּי הָאָרֶץ, בְּבִרְאָה בְּשִׁשִּׁתַּי יְמֵי בְּרִיאֵת, בְּבִין הַשְּׁמַשׁוֹת, רִגְעַ לָפָנָי סוּיִם כָּל הַבְּרִיאָה פְּלָה. כֹּךְ גַּם נִבְרָאוּ בְּאוֹתָהּ שְׁעָה עוֹד תִּשְׁעָה דְבָרִים, כְּמוֹ שֶׁ הָאֵתוֹן, הַבָּאָר שֶׁהִתְגַּלָּה בְּמִדְבָר, וְעוֹד.

מִה הַסּוּד הַמְּיֻחָד כְּכָךְ שֶׁל הַבְּרִיאוֹת הַמְּיֻחָדוֹת הִלְלוּ בְּעָרֵב שֶׁבֶת בִּין הַשְּׁמַשׁוֹת? מְגַלִּים לָנוּ רַבּוֹתֵנוּ הַרְאִישׁוֹנִים, כִּי גַם דְּבָרִים אֵלּוּ הֵיוּ נִצְרָכִים לְהַשְׁלֵמַת הַבְּרִיאָה, וְלָנוּ קָבַע אוֹתָם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָם כְּכָר בְּשִׁשִּׁתַּי יְמֵי בְּרִיאֵת בְּעָרֵב שֶׁבֶת בִּין הַשְּׁמַשׁוֹת, כִּי כָּל הַבְּרִיאָה פְּלָה הִיְתָה מוֹכְנָה לְחִלּוּטֵינוּ עַד הַשֶּׁבֶת הַרְאִישׁוֹנָה.

וְדַבֵּר זֶה בֹּא לְלַמֵּד אוֹתֵנוּ, כִּי גַם אָנְחָנוּ צְרִיכִים לְהִיּוֹת לְגַמְרֵי מוֹכְנִים לָפָנָי שֶׁבֶת, וְכָל מִה שִׁיִּצְטָרְכוּ לְשֶׁבֶת, הַכֹּל יִהְיֶה מוֹכֵן כְּכָר מִלָּפָנָי שֶׁבֶת, וְשׁוּם דְבָר לֹא נִשְׂאִיר לְשֶׁבֶת עֲצָמָה. אִפְּלוּ דְבָרִים שְׂאוּלֵי אִיו אִסּוּר לַעֲשׂוֹת אוֹתָם בְּשֶׁבֶת, כְּכָל זֹאת, מִן הַרְאִיו שֶׁהַדְבָר עֲצָמוֹ יִהְיֶה מוֹכֵן כְּכָר לָפָנָי הַשֶּׁבֶת.

לְמִשָּׁל, נִחַפֵּשׁ לְסַלֵּק אֶת הַכְּפָצֵי הַמְּקַצָּה לָפָנָי שֶׁבֶת מִכָּל מְקוֹם שְׂאוֹתָו יִתְּנוּ וְיִצְטָרְכוּ בְּשֶׁבֶת, אִפְּלוּ דְבָרִים כְּאֵלֶּה שְׂאָם נִמְצָא אוֹתָם בְּשֶׁבֶת וְנִצְטָרְכוּ אֶת הַמְּקוֹם שְׁלָהֶם, יִהְיֶה מוֹתֵר לָנוּ לְהוֹרִיד אֶת הַמְּקַצָּה מֵעֲלֵיהֶם.

כִּי בְּשִׁמְגוּעֵים לְשֶׁבֶת, הַכֹּל צְרִיךְ לְהִיּוֹת מוֹכֵן לְגַמְרֵי, בְּדוּמָה לְשֶׁבֶת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁבְּכָר בְּכָנִיסַת הַשֶּׁבֶת הִיְהוּ מוֹכֵן כָּל מִה שִׁיִּצְטָרְכוּ לוֹ בְּעוֹלָם אִי פַעַם.

שֶׁבֶת שְׂלוֹם

ישמחו

מופץ בדואר אלקטרוני בכל קצוות תבל.
לזיכוי הרבים נא הדפיסו
והפיצו בין מכריכם!

לקבלת הנלווין בכל שבוע,
ולהערות הצעות ותרומות

yismechu@yismechu.com 052-7636030